

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada je članak 113. Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21 i 142/23-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) kojim je propisano da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o sprječavanju odbacivanja otpada koja sadrži mjere sprječavanja protuzakonitog odbacivanja otpada i mjere uklanjanja protuzakonito odbačenog otpada te da mjere za sprječavanje odbacivanja otpada uključuju evidentiranje lokacija protuzakonito odbačenog otpada te uspostavu sustava zaprimanja obavijesti o odbačenom otpadu.

Članak 41. stavak 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22) propisuje da Gradska skupština donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

Članak 2. Prekršajnog zakona ("Narodne novine" br. 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17., 118/18. i 114/22.) propisuje da odlukama i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu propisivati prekršaje i prekršajno-pravne sankcije, s tim da ih one mogu propisivati samo za povrede propisa koje donose na temelju nadležnosti utvrđene Ustavom i zakonom i tu ovlast ne mogu prenijeti na drugoga.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Odlukom o sprječavanju odbacivanja otpada (Službeni glasnik Grada Zagreba br. 30/2023), propisane su mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada na području Grada Zagreba, mjere za njegovo uklanjanje i način njihove provedbe. Odredbe navedene Odluke nisu dovoljne kako bi se postigao cilj Odluke.

Prijedlogom Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada predlažemo precizniji opis protuzakonito odbačenog otpada, pojačano reguliranje kontrole zbrinjavanja otpada, a posebno kontolu zbrinjavanja otpada nastalog rušenjem objekata i gradnjom građevina, te kontrolu sakupljanja i zbrinjavanja otpada od strane ovlaštenih i neovlaštenih subjekata. Također predlažemo uvođenje aplikacije evidencija lokacija odbačenog otpada, kao i prekršajne odredbe za odbacivanje otpada u okoliš.

Svrha predloženih izmjena i dopuna je djelotvornija zaštita okoliša i djelotvornije sprječavanje protuzakonitog odbacivanja otpada, i to strožom regulativom i konkretnim novčanim sankcijama. Povećana aktivnost građevinskog sektora zbog obnove objekata oštećenih u potresu zahtjeva veću kontrolu građevinskog otpada na samom mjestu njegovog nastanka. Ovom odlukom otpad bi se evidentirao na samom nastanku putem pratećih lista ovlaštenih oporabitelja otpada te bi se znatno smanjila mogućnost nezakonitog odbacivanja istog tog otpada.

Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) o Nacrtu prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada provedeno je internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od 5. siječnja do 4. veljače 2024.

Slijedom navedenog predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba da donese Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada kao u predloženom tekstu.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sprječavanju odbacivanja otpada predlagatelj gradski zastupnik Alen Lochert zatražiti će nadležno gradsko upravno tijelo za dostavu izjave iz članka 90. stavka 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23), odnosno iskaz procjene fiskalnog učinka iz članka 90. stavka 2. Poslovnika na obrascu IPFU.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. mijenja se članak 1. Odluke na način da se propisuju mjere sprječavanja protuzakonitog odbacivanja otpada i mjere uklanjanja protuzakonito odbačenog otpada na području Grada Zagreba i dodatno način njihove provedbe i prekršajnopravne sankcije za povredu odredaba ove odluke.

Člankom 2. mijenja se članak 2. Odluke na način da se propisuje što se u smislu ove odluke smatra protuzakonito odbačenim otpadom. To je otpad odbačen u okoliš na lokacijama koje za to nisu predviđene, a posebice krupni (glomazni) otpad, opasni i građevinski otpad odbačen na javnoj površini, drugi otpad odbačen pored spremnika postavljenih na zelenim otocima, odbačen na javnoj površini ili drugdje u okoliš kao i svaki otpad koji nije odložen u skladu s Odlukom o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zagreba.

Člankom 3. propisuju se dodatne mjere za sprječavanje protuzakonitog odbacivanja otpada i to: kontrola zbrinjavanja otpada od rušenja objekata i gradnje građevina i kontrola sakupljanja i zbrinjavanja otpada od strane ovlaštenih i neovlaštenih subjekata.

Člankom 4. propisuje se dodatni način prijave protuzakonito odbačenog otpad putem pristupa aplikaciji Evidencija lokacija odbačenog otpada (ELOO) <https://eloo.haop.hr/>. ELOO je aplikacija Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za prijavu i pregled odbačenog otpada koja je napravljena kako bi se omogućilo lokalnim jedinicama i građanima evidentiranje odbačenog otpada. Na ovaj način svaki građanin može doprinijeti ekološkoj očuvanosti lokalne zajednice.

Člankom 5. propisuje se da se evidencija lokacija protuzakonito odbačenog otpada na odgovarajući način vodi i kroz aplikaciju ELOO koja predstavlja višekorisnički sustav za prijavu i pregled odbačenog otpada, radi evidentiranja statusa postupanja komunalnog redara po pojedinoj prijavi te da će se uskladiti s aplikacijom za evidenciju lokacija odbačenog otpada koja je sastavni dio Informacijskog sustava gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Člankom 6. propisuju se dodatne izobrazno-informativne aktivnosti o štetnosti protuzakonitog odbacivanja otpada propisane u članku 9. Odluke.

Člankom 7. dodaju se članci 9.a i 9.b kojima se propisuje veća kontrola građevinskog otpada na samom mjestu njegovog nastanka te ovlasti i postupanje komunalnog redara u provođenju

kontrole zbrinjavanja otpada ovlaštenih i neovlaštenih subjekata koji sakupljaju i zbrinjavaju otpad.

Člankom 8. mijenja se članak 11. na način da se propisuje nadležnost komunalnog redara u obavljanju nadzora koji se odnosi na javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje otpada od strane fizičkih osoba te na nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanja ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba.

Člankom 9. mijenja se članak 12. na način da se skraćuje rok na 30 dana od dana primitka rješenja za obvezu uklanjanja otpada te obvezu uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada.

Člankom 10. dodaju se članci od 13.a do 13.f kojima se propisuju prekršaji, izdavanje obveznog prekršajnog naloga i novčane kazne u skladu s Prekršajnim zakonom (Narodne novine 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18 i 114/22), koji propisuje da se za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne samouprave može propisati izdavanje prekršajnog naloga, novčana kazna i visinu novčane kazne koja je određena u skladu s navedenim Zakonom.

Člankom 11. dodaje se članak 15.a kojim se predlaže nomotehničko uređenje Odluke.

Člankom 12. propisuje se dan stupanja na snagu ove odluke sukladno članku 119. stavka 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.